

og andelsteds har man, saavidt mig bekjendt, og saavidt min Pragis som kommunal Tillidsmand rækker, høvt den Opfattelse, at Borgerne med Hensyn til Skatter deltes i to Klasser, een, som Intet skulde give, fordi den var under offentlig Fattigforjærgelse, og den anden, hvori Alle maatte give, hvorlidt de saa havde at leve af, naar de blot ikke levede paa det Offentliges Regning. Jeg tror, at dette Princip er korrekt og ogsaa human. Vi have jo nemlig i Kommunalloven den Regel, at den, der betaler Skat, og har opholdt sig en vis Tid i Kommunen, ogsaa har Valgret, og det vilde derfor være meget urigtigt, om Kommunalbestyrelsen gav sig til at spare Denne eller Sin for en Mark eller et Par Mark af Hensyn til hans Formuesstilling, naar man der ved borttog hans kommunale Valgret. Jeg vilde ønske, at man heri Kjøbenhavn etablerede Principet skarpt, saaledes at man sagde: Alle de, der ikke leve paa offentlig Regning, men staa selvstændige, skulle, hvorliden Formue de end have, have Ret til at blive satte i Skat. Kommunalbestyrelsen skulde være forpligtet til at sætte dem i Skat, og undlod den det, uden at den Bedkommende har høvt Leilighed til at se det, skal deraf ikke flyde en Mangel paa Valgberettigelse. Denne Betragtning er bleven gjort gjældende her og har faaet Flertal i Folkethinget et Par Gange, og jeg kan ikke negte, at det undrede mig særlig under Bevægelserne i Kjøbenhavns Kommune om denne Sag at se, at endog de, der betegnedes som de Videstgaaende i Forbringen om lige Valgret, acqviescerede ved dette Forslag, altsaa ved en brudt Stemmeret, hvor maaste det største Lal, ialtsald mange Tusinder af Kjøbenhavns selvstændige Indvaanere, ikke have kommunal Valgret, have forliget sig med denne Stilling og fundet sig i, at den privilegerede Valgret, der i Virkeligheden bestaar her, bibeholdes, naar der blot indføres Forholdstalsvalg. Naar dette bestedne Ønske fremsættes fra Oppositionens Side og dog møder Modstand, saa siger jeg, at der er Noget deri, som for min Betragtning har noget vist Iltalende, thi jeg tror, at det vil bidrage til, at Folk mere og mere komme til Erkjendelse af, at det rette parlamentariske Princip er dog egentlig dette: Hvor Flertallet er, der er Lyngdepunktet, og ligesom hidtil Flertallet har regjeret gennem Borgerrepræsentationen, saaledes vil efterhaanden et nyt Flertal opstaa i Kjøbenhavn, som da vil blive regjerende. Maaste saa de, der nu modsætte sig det bestedne Ønske om Forholdstalsvalg, ville blive maalte med samme Men, hvormed de i en Menneskealder have maalt Oppositionen. Maaste de da ville fulke efter den Stund, at de kunde faae Forholdstalsvalg; men jeg vil da finde det meget naturligt, om det nye Flertal siger: Svad I tilmaalte os, tilmaale vi Eder igjen; vi havde Flertallets Magt og Ret lige til Fingertpidjerne ligesom I gjorde det! Gaf I nu hen og gjør

ligesom vi! Nu kan det for en Mellembetragtning, der ikke stiller Principerne saa skarpt op, den Mellembetragtning nemlig, der har haaret dette Forslag frem, og som har faaet en Støtte hos mange hæderlige og brave Mænd, med udmærkede Grunde, — der kan for denne Betragtning være Noget i den Opfattelse, at selv om den uden Forholdstalsvalget med Tiden kan sikkre sig et Flertal i Borgerrepræsentationen, vil den dog ikke have Sagen stillet anderledes, end at Mindretallet kan være istand til at møde paa selve Stedet, for derigjennem at faae et nødvendigt Middel til ved sine Grundes overbevissende Magt atter at kunne naae op til Flertal, et Middel, som det ellers vilde savne, og at dette mulig kunde bidrage til, at Brydningerne mellem Anskuelserne kunne komme frem paa det Sted, hvor de gjøre mindst Skade og mest Nytte, og derved mulig fritage for stærkere Brydninger paa den bredere Basis mellem Valgerne. For denne Betragtning, som ogsaa er kommen frem til Gunst for dette Forslag, har jeg Respekt, jeg forstaaer den; men det er en Mellemstilling, et Slags Hensigtsmæssighedsstandpunkt, og ville og kunne nu være Modstandere af dette bestedne Standpunkt ikke engang gaa ind derpaa, saa siger jeg, der mere holder paa Principet om Flertallets Ret, saalænge det er Flertal, at jeg vil for mit Vedkommende ikke beklage det, thi jeg forventer, at denne — jeg tør ikke sige blinde, men dog vistnok temmelig hensynsløse — Modstand vil bidrage til, at andre Stemninger voqe frem i denne store Kommune, og med saameget fuldere Berettigelse. Den sidste erede Taler og jeg have vel forskellige Ønsker i den Henseende; men naar jeg skal stille mig paa et rent Principstandpunkt, er jeg nærmest tilbøjelig til at blive enig med ham. Jeg kan forstaa, at Thinget vil gaa den Mellemvei, som her foreslaas; jeg kunde endog forstaa, om de Medlemmer her i Rigsdagen, der ere Venner af den, som nu sidde med Flertal hert Kjøbenhavn, ville anvende deres Indflydelse overfor Regjeringen for at faae dette Forslag sat igjennem; men man har jo rigtignok sør set mange Steder i Verden, at denne Magtens Spdme er saa tiltalende, at den døver Dret for Stemninger, for Udtalelser, for Toner, der komme fra Fremtidens Verden, og som minde om, at der kan komme en Dag imorgen, hvor man vil sige: Vare vi havde været mere fremsynede (Afbrydelse). Jeg hørte ikke Afbrydelsen, ellers skulde det være mig en Forføjelse indenfor den Tilladelse, Formanden efter Forretningsordenen vilde give mig, at svare paa det erede Medlems Bemærkning. (Th. Nielsen: Der blev sagt, at det erede Medlem taler vist af Erfaring!) Ja, ganske vist, jeg taler ikke om saadanne Forhold uden af Erfaring. Det vilde være urimeligt, om vi gamle graahaarede Rigsdagsmænd skulde tale som Uerfarne; hvorledes skulde det saa gaa med de mange Unge, som vi